

STATENS SIVILRETTSFORVALTNING

ÅRSRAPPORT 2008
FOR TIDLIGERE
JUSTISSEKRETARIATENE

INNHold

1. INNLEDNING	1
2. ERSTATNING ETTER STRAFFORFØLGNING	2
2.1 Strafforfølgning – Virksomheten i 2008	2
2.2 Resultater 2008.....	3
2.3 Utvikling 2009.....	9
3. FRI RETTSHJELP	10
3.1 Fri rettshjelp – Virksomheten i 2008	10
3.2 Resultater 2008.....	11
3.3 Utvikling 2009.....	13
4. STADFESTELSE AV TESTAMENTER	15
4.1 Stadfestelse av testamenter – Virksomheten i 2008.....	15
4.2 Resultater 2008.....	15
4.3 Utvikling 2009.....	15
5. TOMTEFESTE	16
5.1 Tomtefeste – Virksomheten i 2008.....	16
5.2 Resultater 2008.....	16
5.3 Utvikling 2009.....	16
6. BILLIGHETSERSTATNING	17
6.1 Billighetserstatning – Virksomheten i 2008.....	17
6.2 Resultater 2008.....	18
6.3 Utvikling 2009.....	23
7. VOLDSOFFERERSTATNING	24
7.1 Voldsoffererstatning – Virksomheten i 2008	24
7.2 Resultater 2008.....	25
7.3 Utvikling 2009.....	27
8. SEKRETARIATET FOR DEN RETTSMEDISINSKE KOMMISSJON	29
8.1 Sekretariatet for den rettsmedisinske kommisjon – Virksomheten i 2008.....	29
8.2 Resultater 2008.....	30
8.3 Utvikling 2009.....	30
9. SEKTOROVERGRIPENDE MÅL	31
9.1 Samfunnssikkerhet og beredskap	31
9.2 IKT	31
9.3 Personalpolitikk, mangfold og likestilling	31
9.4 Interne organisasjonsutviklingstiltak 2008	31
9.5 Miljøledelse og grønn stat	33
9.6 Systematiske brukerundersøkelser	33
9.7 Arkivlokaler i statlige sektorer.....	33
9.8 Offentlige anskaffelser - Innkjøpsstrategi m.m	34
9.9 Internkontroll /risikostyring.....	34
10. REGNSKAP 31.12.08	35
10.1 Kap 473.....	35
10.2 Kap 466.....	35
10.3 Avvik i forhold til tildelingsbrev – kapittel 473.....	35

10.4	Avvik i forhold til tildelingsbrev – kapittel 466	35
------	---	----

1. INNLEDNING

Regjeringen besluttet i Statsråd 12.09.08 å endre navn fra Justissekretariatene til Statens sivilrettsforvaltning med virkning fra 01.01.09. I årsrapport for 2008 blir virksomheten referert til som Justissekretariatene.

Justissekretariatene er et statlig forvaltningsorgan underlagt Justisdepartementet. Våre arbeidsoppgaver er i vesentlig grad knyttet til behandling av enkeltsaker. Justissekretariatene fatter vedtak på flere sivilrettslige felt: erstatning etter straffeforfølgning, fri rettshjelp, stadfestelse av testamenter og tomtefeste. Vi utøver også sekretariatsfunksjon for Stortingets utvalg for billighetserstatning, Erstatningsnemnda for voldsofre og for Den rettsmedisinske kommisjon. Justissekretariatene er et kompetansesenter og er premissleverandør i forhold til lovarbeid på fagområdene.

Justissekretariatene har vokst betydelig de siste årene. Bemanningen er økt fra 35 faste og midlertidige ansatte i 2007 til 55 faste og midlertidige ansatte pr. 31.12.08.

2. ERSTATNING ETTER STRAFFORFØLGNING

Justissekretariatene avgjør krav om erstatning etter strafforfølgning, jf. straffeprosessloven kapittel 31. Krav om erstatning fremsettes for det politidistrikt som etterforsket saken. Påtalemyndigheten gir uttalelse til saken og sender den til Justissekretariatene for avgjørelse.

2.1 Strafforfølgning – Virksomheten i 2008

Justissekretariatene har i 2008 behandlet 537 mot 317 saker i 2007, det vil si en økning på 220 saker, tilsvarende 69 %. Samtidig har antall innkomne saker økt med 18 %, fra 513 i 2007 til 606 saker i 2008. Restansesituasjonen er tilnærmet uendret. Det vises nærmere til punkt 2.2.1.

Virksomheten i 2008 har i vesentlig grad handlet om tiltak for å bremse den negative utviklingen i saksbehandlingstiden. Med unntak av de helt kurante sakene som behandles fortløpende, har reell saksbehandlingstid utviklet seg til om lag 20 mnd. Den lange saksbehandlingstiden har medført flere klager til Sivilombudsmannen og Justisdepartementet, samt et antall henvendelser fra media.

I en uttalelse av februar i 2008 har Sivilombudsmannen lagt til grunn at Justissekretariatene ved prioriteringen av sakene må hensynta uforholdsmessig lang saksbehandlingstid i politiet. Ved prioriteringen av saker skal det blant annet vurderes sakenes karakter og eventuell medgått saksbehandlingstid i saksforberedende organer. I saker om erstatning etter strafforfølgning vil saksbehandlingstiden i politiet være et relevant moment ved Justissekretariatenes prioritetsvurdering. Det ble videre gitt generelle bemerkninger til saksbehandlingstiden på saksfeltet.

Uttalelsen har medført at prioriteringen av sakene er endret. Tidligere ble sakene i hovedsak prioritert ut fra når de var registrert innkommet hos Justissekretariatene. Utgangspunktet for vurdering av saksbehandlingstiden praktiseres nå etter når sakene er innkommet hos politiet. De sakene som har hatt en uforholdsmessig lang saksbehandlingstid hos politiet vil få en prioritet hos Justissekretariatene og det vil fremgå av vårt foreløpige svar til søker hvilken betydning dette eventuelt har fått i den konkrete saken. Tallene fra 2008 tyder på at ca hver tredje sak skal prioriteres i Justissekretariatene som følge av politiets saksbehandlingstid, jf. figur 2.3. Saker som anses som helt kurante søkes behandlet fortløpende i Justissekretariatene. Omleggingen har vært ressurskrevende i den forstand at porteføljen har måttet telles, omprioriteres og loggføres manuelt.

Som følge av Sivilombudsmannens uttalelse er det avholdt møte med Politiavdelingen og Sivilavdelingen. Herunder er viktigheten av at politiet prioriterer sakene tatt opp med Justisdepartementet, slik at saksbehandlingstiden totalt kan reduseres. Justisdepartementet har fulgt dette opp vis a vis politiet i eget brev.

Justissekretariatene har i 2008 avholdt et overordnet møte med Regjeringsadvokaten. Regjeringsadvokaten er statens faste prosessfullmektig i saker om erstatning etter strafforfølgning. Det er avtalt at det skal avholdes årlige kontaktmøter med Regjeringsadvokaten.

Det er ellers gjennomført halvårlige møter med Politiavdelingen og Sivilavdelingen om faglige spørsmål.

Faggruppen var høsten 2008 på besøk i sentralarresten ved Oslo politidistrikt for å se arrestlokalene og få en orientering om virksomheten. Besøket var svært nyttig.

Justissekretariatene har i 2008 gjennomført et prosjekt med det formål å legge ut våre vedtak på Lovdata. Sakene ble publisert høsten 2008 og omfatter vedtak fra og med året 2006. Det er lagt ut om lag 900 saker, og nye vedtak vil bli oversendt Lovdata for publisering fortløpende. Justissekretariatene håper at økt tilgjengelighet av våre avgjørelser vil være til hjelp både for de som skal søke erstatning, deres advokater, politi- og påtalemyndighet og domstoler.

Justisdepartementet har fra medio mai og ut året stilt en saksbehandler til disposisjon for fagfeltet. Politidirektoratet har ifra høst 2008 stilt en politimester til disposisjon på timebasis, som bl.a. har påbegynt et arbeid med å utvikle informasjonsmateriell til politi- og påtalemyndighet.

Det er i 2008 etablert nye maler også for dette fagområdet, som ventelig vil gi effektivitetsgevinst.

2.2 Resultater 2008

2.2.1 Antall saker

I 2008 mottok Justissekretariatene 606 søknader om erstatning etter strafforfølgning mot 513 i 2007. Inngangen av saker har således økt med 18 % fra 2007.

Det er i 2008 ferdigbehandlet 537 saker, mot 317 saker i 2007. Det gir en økning i produksjonen på 69 %. Det vises nærmere til tabell 2.1.

Produksjonen har vært stigende i løpet av året. Det er behandlet 330 saker i annet halvår, mot 207 første halvår. Det bemerkes også at det er behandlet enkelte større saker som har vært ressurskrevende, bl.a. Fritz Moen saken.

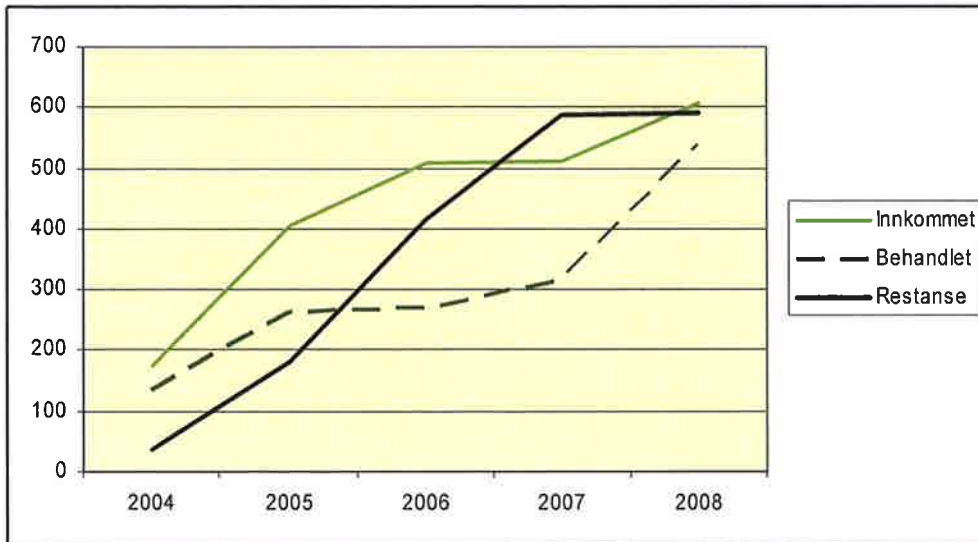
Produksjonsøkningen har flere årsaker. Justissekretariatene har i 2008 fått tilført ekstra ressurser og en nedgang i sakstilfanget på andre av Justissekretariatenes arbeidsområder har gjort det mulig å omfordele tilgjengelige ressurser til saksfeltet. At medarbeiderne får mulighet til å behandle flere saker gir også en økt effekt ved at kompetansen på saksområdet heves, som igjen gir økt produksjon.

Pr. 01.01.08 lå det 587 saker ubehandlet i restanse. Pr. 01.01.09 ligger 592 saker ubehandlet i restanse. Det vises nærmere til tabell 2.1. Restansene er nedarbeidet i forhold til situasjonen 1. halvår 2008 da det lå 675 saker ubehandlet. Som nevnt har saksinngangen økt vesentlig i 2008 sammenlignet med 2007. Justissekretariatene er derfor svært godt fornøyd med at restansesituasjonen på dette området er tilnærmet uendret.

Tabell 2.1 Antall saker innkommet – behandlet – restanse

	2008	2007	% endring fra 07-08
Innkomet	606	513	18
Behandlet	537	317	69
Restanse	592	587	1

Figur 2.1 Utviklingstrekk 2004-2008

2.2.2 Innvilget erstatning/oppreisning

Det ble i 2008 innvilget erstatning/oppreisning i 276 saker, 241 søknader ble avslått og 20 saker ble avvist.

Tabell 2.2 Resultat av behandlede saker

	2008		2007	
	Resultat	i %	Resultat	i %
Innvilget	276	51	187	59
Avslag	241	45	122	38
Avvist	20	4	8	2
Totalt	537	100	317	100

Tabell 2.3 Prosentvis fordeling av antall saker behandlet fordelt på kjønn

	2008	2007
	Totalt behandlet i %	Totalt behandlet i %
Kvinner	14	19
Menn	84	80
Foretak	2	1
	100	100

Tabell 2.4 Prosentvis fordeling av saksutfall fordelt på kjønn

	Kvinner		Menn	
	2008	2007	2008	2007
Innvilget i %	47	54	52	60
Avslag i %	51	44	44	38
Avvist i %	1	2	4	2
	≈100	100	100	100

Innvilget erstatning/oppreisning utgjorde til sammen kr 20 132 860. Det må imidlertid bemerkes at av denne summen utgjorde én spesiell enkeltsak - Fritz Moen-saken – kr 15 000 000¹. Dersom denne ene saken holdes utenfor utgjør den innvilgede erstatningen kr 5 132 860. Til sammenligning ble det i 2007 innvilget erstatning/oppreisning med til sammen kr 2 777 902. Det vises til tabell 2.5 som viser hvordan den innvilgede erstatningen fordeler seg med beløp etter de ulike bestemmelsene i straffeprosesslovens kapittel 31.

Tabell 2.5 Fordeling – erstatningsposter

Erstatningsposter	2008		2007		% endring i innv. fra 07-08
	Antall:	Sum kr:	Antall	Sum kr:	
Strprl § 444	46	4 450 730	33	736 215	505
Strprl § 445	0	0	0	0	0
Strprl § 447, 1. ledd	234	2 031 304	153	1 498 788	36
Strprl § 447, 2. ledd	30	625 000	19	246 200	154
forskr § 4	6	7 675	2	2 625	192
Strprl § 447, 3. ledd	3	12 800 000	0	0	-
Strprl § 448	13	218 151	12	294 074	-26
Sum innvilget i kroner		20 132 860		2 777 902	625

Det er noe differanse mellom vår oversikt over årlig totalt utbetalt beløp og hva som er registrert utbetalt over statsregnskapet kap 471, post 72. Statsregnskapet viser at for perioden 01.01.08 – 31.12.08 ble kr 20 247 602 utbetalt de ulike erstatningsberettigede. Differansen skyldes noe tidsforløp fra vedtak er fattet til utbetaling rent faktisk foretas.

Tabell 2.6 Beløpsdifferensiering av innvilgede saker

Beløpsdifferensiering	Antall innvilget	% fordeling
kr 1 - 5 000	142	51
kr 5 001 - 10 000	46	17
kr 10 001 - 20 000	33	12
kr 20 001 - 50 000	35	13
kr 50 001 - 100 000	12	4
kr 100 001 - 1 000 000	7	3
kr 1 000 000 <	1	0
Totalt	276	100

Tabell 2.6 gir en oversikt over hvordan antall ferdigbehandlede innvilgede saker fordeler seg beløpsmessig i 2008. I 93 % av sakene er innvilget beløp 50 000 eller lavere.

2.2.3 Saksbehandlingstid

Justissekretariatene

Ved statistikkføringen av saksbehandlingstid, ble det frem til og med 1. halvår 2008 ikke registrert hvor gammel en sak var utover 11 måneder. Fra og med 2. halvår 2008 har Justissekretariatene etablert rutiner som gjør det mulig med en mer nøyaktig registrering av

¹ Det totale beløp var 16 mill., men av disse er 1 mill. utbetalt som forskudd i 2004.. I etterkant av Justissekretariatenes avgjørelse inngikk Justisdepartementet forlik med boet til Fritz Moen, hvoretter det ble innvilget ytterligere kr 4 000 000 i oppreisning

alder også på de eldste sakene. Alle sakene i statistikken for 2008 har således ikke vært underlagt de samme måleparameterne, hvilket skaper en kunstig skjevhet i tallmaterialet når man ser på 2008 under ett.

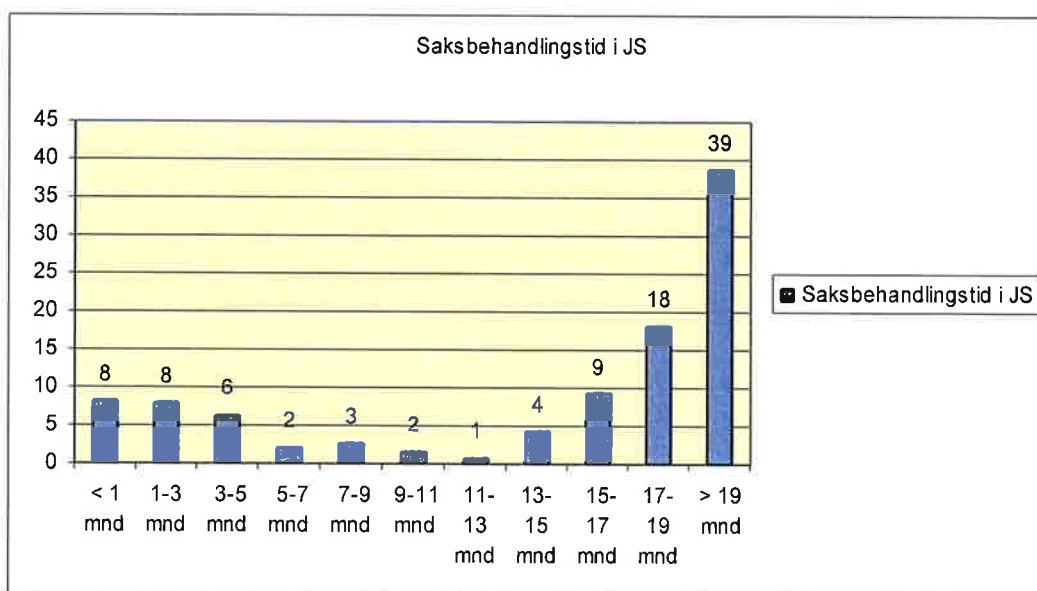
I det følgende vil vi derfor basere oss på statistikken som er registrert i 2. halvår 2008, da dette vil gi en bedre indikator på de faktiske forhold enn om tallmaterialet fra hele 2008 inkluderes. Det bemerkes at den mer finmaskede registreringen medfører at man ikke uten videre kan sammenligne tall presentert i tidligere rapporter, da gjennomsnittlig saksbehandlingstid gjennomgående blir høyere når man tar høyde for de eldste sakene.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2. halvår 2008 var 14 måneder fra saken var registrert innkommet hos Justissekretariatene. Dette er en økning fra 2007, både reelt sett og som følge av den mer nøyaktige registreringen.

Med en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 14 måneder er de helt kurante sakene som tas fortløpende inkludert. Reell saksbehandlingstid for de øvrige sakene har utviklet seg til om lag 20 mnd., når politiets saksbehandlingstid inkluderes.

I 2. halvår 2008 er 71 % av de behandlede sakene eldre enn 11 måneder. Det vises til figur 2.2

Figur 2.2 Aldersfordelingen av de behandlede sakene i prosent (Justissekretariatene 2. halvår 2008)

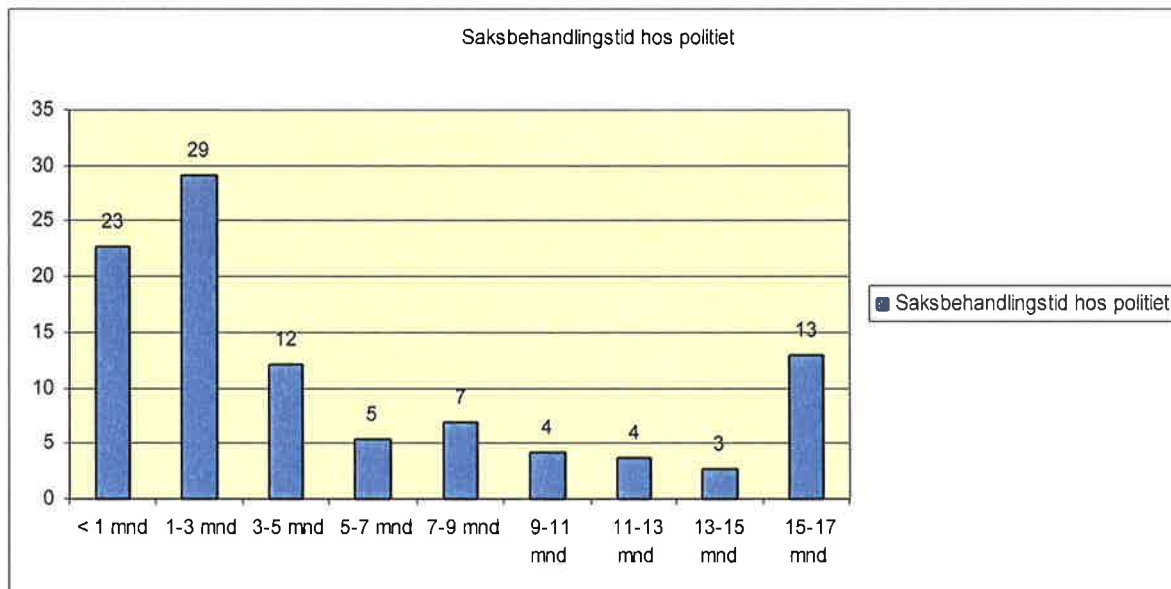
Politiet

Krav om erstatning etter strafforfølgning skal fremsettes for det politidistrikt som har etterforsket saken. Tabell 2.8 gir oversikt over hvilke politidistrikt Justissekretariatene mottok uttalelser fra i de 537 ferdigbehandlede sakene i 2008. Som det fremgår av tabellen behandlet Justissekretariatene flest saker fra Oslo politidistrikt (135 saker / 25 %). Deretter følger Vestfold (59 saker / 11 %) og Agder (46 saker / 9 %). Justissekretariatene har fra og med 2. halvår 2008 også ført statistikk over saksbehandlingstiden i det enkelte politidistrikt, jf. tabell 2.8.

Tabell 2.8 Antall saker behandlet fra de forskjellige politidistriktene for hele 2008 og gjennomsnittlig saksbehandlingstid 2. halvår 2008.

Politidistrikt	Saker	Gj. snittelig saksbeh.tid
Agder	46	4,4 mnd
Asker og Bærum	14	4 mnd
Follo	15	6,8 mnd
Gudbrandsdal	0	-
Haugaland og Sunnhordland	4	2 mnd
Hedmark	7	2 mnd
Helgeland	6	9,3 mnd
Hordaland	45	6,7 mnd
Kripos	2	16,5 mnd
Midtre Hålogaland	13	3,3 mnd
Nordmøre og Romsdal	3	2 mnd
Nordre Buskerud	3	-
Nord-Trøndelag	7	7 mnd
Oslo	135	5,6 mnd
Rogaland	35	5,5 mnd
Romerike	15	2,4 mnd
Salten	7	5,5 mnd
Spesialenheten for politisaker	0	-
Sogn- og Fjordane	5	8 mnd
Sunnhordland	4	-
Sunnmøre	9	7,3 mnd
Søndre Buskerud	15	6,7 mnd
Sør-Trøndelag	9	0,5 mnd
Telemark	21	7,9 mnd
Troms	9	3 mnd
Vestfinnmark	7	8 mnd
Vestfold	59	6,7 mnd
Vestoppland	5	16,5 mnd
Økokrim	2	4 mnd
Østfinnmark	1	4 mnd
Østfold	34	6,6 mnd
Totalt	537	

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid hos politiet for våre saker behandlet i 2. halvår 2008 var 5,5 måneder. Figur 2.3 viser prosentfordeling av saksbehandlingstiden som medgår hos politiet. I 2. halvår 2008 har 31 % av sakene hatt en behandlingstid på mer enn 7 måneder hos politiet. 20 % av sakene har hatt en behandlingstid på mer enn 11 måneder. Saksbehandlingstiden varierer imidlertid sterkt mellom de ulike politidistriktene, jf tabell 2.8.

Figur 2.3 Politiets saksbehandlingstid i prosent 2008

2.2.4 Forholdet til søkers krav og politiets uttalelser

Av de ferdigbehandlede sakene i 2008 fattet Justissekretariatene vedtak i tråd med søkers krav i 107 saker (20 %), mens det i 430 saker (80 %) ble fattet vedtak som avvek fra søkers krav. Justissekretariatene fattet vedtak i tråd med politiets uttalelse i 334 (62 %) av sakene, mens det i 203 (38 %) av sakene ble fattet vedtak som avvek fra politiets uttalelse.

2.2.5 Saker for retten

I 2008 mottok Justissekretariatene totalt 11 stevninger. I løpet av 2008 forelå det 16 domstolsavgjørelser i strafforfølgningssakene. Av disse ble staten frifunnet i 6 saker, delvis frifunnet i 7 saker og tapte i 3 saker.

Fire av sakene er ikke rettskraftige og er anket til høyere rettsinstans. To av disse er anket av staten og to er anket av motparten. Av de rettskraftige avgjørelsene ble en sak behandlet i Høyesterett.

Saker som står for retten føres av Regjeringsadvokaten som prosessfullmektig. Justissekretariatene ivaretar statens interesser etter delegasjon fra Justisdepartementet i den enkelte sak. Justissekretariatene bistår Regjeringsadvokaten som faglig ressurs og utarbeider bl.a. utkast til tilsvarende og prosesskriv.

Saksbehandler fra Justissekretariatene stiller normalt som partsrepresentant i hovedforhandlingene. I 2008 møtte saksbehandler fra Justissekretariatene som partsrepresentant i 10 rettsmøter. Saksbehandler er tilstede under hele sakens behandling. Når dom er avsagt avgjør Justissekretariatene i samråd med Regjeringsadvokaten ankespørsmålet.

Tabell 2.11 Saker for retten

	Stevninger mottatt	Saker avgjort i retten	Frifunnet	Delvis frifunnet	Tap	Forlik	Rettsmekling
2008	11	16	6	7	3		
2007	8	4	3	1	1	2	
2006	9	12	8	3			1
2004/05	17	3	2		1		

2.3 Utvikling 2009

Inngangen av saker har steget jevnt siden saksfeltet ble lagt til Justissekretariatene i 2004, og som nevnt med 18 % fra 2007 til 2008. Vi forventer på denne bakgrunn fortsatt økt inngang av saker.

I hvilken grad produksjonen på dette feltet kan holdes på et så vidt høyt nivå som i 2008, vil avhenge av flere faktorer. Særlig pekes på om det vil være tilgjengelige ressurser fra andre fagområder som kan omdisponeres. Det er således vanskelig å si noe nærmere om utviklingen i saksbehandlingstiden, også fordi saksbehandlingstiden i Justissekretariatene påvirkes av lengden på politiets saksbehandlingstid.

Økt saksinngang og økt produksjon vil kunne resultere i økt antall saker for retten. Det er også en tendens at flere saker ankes, jf pkt 2.2.5.

Tilgjengeliggjøringen av vedtak på Lovdata vil forhåpentligvis kunne gi en effektiviseringsgevinst. Politijurister og søkere/advokater vil få et bedre grunnlag for sitt arbeid med saken.

I den grad ressursituasjonen gjør det mulig, vil vi også søke å publisere en veiledning for politi og påtalemyndighet for hva deres uttalelser bør inneholde. Som nevnt har politidirektoratet stilt en politimester til disposisjon på timebasis, hvor en av oppgavene vil være å bidra i utviklingen av en slik veileder. Justissekretariatene mottar henvendelser om å holde foredrag og lignende og ønsker å kunne imøtekomme slike forespørsler i større omfang enn i dag i den grad vi har ressurser til det.

3. FRI RETTSHJELP

Formålet med retthjelpsordningen er å yte juridisk bistand til personer som ikke selv har økonomisk evne til å dekke utgifter til juridisk bistand. Ordningen er regulert i lov om fri rettshjelp av 13. juni 1980 (rettshjelpsloven) og i forskrift om fri rettshjelp av 12. desember 2005 (rettshjelpsforskriften) Det er også gitt omfattende informasjon om ordningen i Justisdepartementets rundskriv G-12/05. Nærmere bestemmelser om honorering etter stykkprisforskriften er gitt i rundskriv G-13/05.

Fri rettshjelp ytes enten som fritt rettsråd eller fri sakførsel. Som hovedregel ytes bistand kun til fysiske personer.

Justissekretariatene behandler klager over Fylkesmennenes avgjørelser av søknader om fri rettshjelp. Klagebehandlingen er begrenset til avgjørelser som treffes av Fylkesmennene og Fylkesnemndene, da klager over domstolens rettshjelpsavgjørelser avgjøres av overordnet domstol. Justissekretariatene behandler også klager etter salærforskriften, samt søknader om ettergivelse av saksomkostninger etter kgl. res. av 18.03.88.

Justissekretariatene skal være et kompetansesenter på rettshjelpsfeltet.

3.1 Fri rettshjelp – Virksomheten i 2008

Daglig besvarer Justissekretariatene et stort antall henvendelser vedrørende rettshjelpsordningen generelt, og forståelsen av regelverket om fri rettshjelp, salær og stykkprisgodtgjøring. Henvendelsene kommer fra advokater, privatpersoner og offentlige instanser som anvender regelverket, slik som Fylkesmenn, domstoler og Fylkesnemnder.

Høsten 2008 avholdt Justissekretariatene i egne lokaler det årlige seminaret med samtlige Fylkesmannsembeter. Denne gang ble seminaret avviklet over to dager. Hovedtema på seminaret var gjennomgang av funnene i en masteroppgave fra Universitetet i Oslo. Tema for oppgaven var praktiseringen hos Fylkesmennene og i Justissekretariatene av dispensasjonsreglene i uprioriterte saker etter retthjelpsloven. Funnene i masteroppgaven viser at det er en utfordring å oppnå lik praksis embetene imellom på dette feltet. På seminaret gjennomgikk Justissekretariatene den praksis som skal føres.

Et annet tema på seminaret var status for "Betre Elektronisk Samhandling og Tenester – fri rettshjelp"; BEST-prosjektet. Dette prosjektet innebærer at advokater kan sende inn elektroniske søknader og salæroppgaver til Fylkesmannsembetene. Under gjennomgangen ble det presisert at advokatene oppnår raskere utbetaling av salær ved å benytte den elektroniske tjenesten. Det er følgelig i advokatenes egeninteresse å benytte denne tjenesten. I denne forbindelse ble det også diskutert hvordan advokater som ikke har tatt tjenesten i bruk, kan påvirkes til å gjøre det.

Justissekretariatene har fått gode tilbakemeldinger fra Fylkesmannsembetene i etterkant av seminaret. Vi ser nytten av at det avholdes slike årlige seminarer, både når det gjelder tilbakemeldinger fra embetene om forståelsen av regelverket, og i forhold til avklaringer av viktige problemstillinger.

Det er holdt løpende kontakt med Justisdepartementets Sivilavdeling. Hver måned deltar medarbeidere i Sivilavdelingens rettshjelpsteam på fagmøtene rettshjelpsgruppen i Justissekretariatene avholder. På disse møtene tas det opp faglige spørsmål innen rettshjelpsfeltet.

Justissekretariatene har også i 2008 utarbeidet skriftlig materiale til Justisdepartementet til bruk i det pågående arbeidet med rettshjelpsmeldingen. Videre har Justissekretariatene bistått Justisdepartementet i forbindelse med utvikling av regelverket knyttet til fri rettshjelp.

På vegne av Justisdepartementet fører Justissekretariatene kontroll med Fylkesmannsembetenes og Fylkesnemndenes innrapportering av statistikk vedrørende praktiseringen av regelverket.

Justissekretariatene har deltatt i en arbeidsgruppe med representanter fra Justisdepartementet og Finansdepartementet, som har utarbeidet nye retningslinjer for ettergivelse av saksomkostninger til det offentlige. Det tas sikte på at de nye retningslinjene vil tre i kraft i løpet av første halvår 2009.

Justissekretariatene deltok våren 2008 på et kurs hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus om hvordan BEST-prosjektet kan benyttes av advokater.

Justissekretariatene har deltatt på to møter med Justisdepartementet, Utenriksdepartementet og Fylkesmannen i Oslo og Akershus vedrørende praktiseringen av regelverket om fri rettshjelp i barne bortføringsaker.

Justissekretariatene har også deltatt på en regionssamling i Trondheim sammen med 6 Fylkesmannsembeter, hvor ulike problemstillinger innen fagfeltet ble diskutert.

Videre har Justissekretariatene deltatt på et møte med Gatejuristen, hvor vi ble informert om Gatejuristens virksomhet.

Justissekretariatene har for øvrig vært tilhørere på to konferanser i regi av Norges Juristforbund, hvor tema var rettssikkerhet.

3.2 Resultater 2008

Justissekretariatene mottok 598 saker. Restansen fra 2007 var 9 saker. I tillegg ble det mottatt og behandlet 39 begjæringer om omgjøring av egne vedtak. Pr 31.12.08 hadde Justissekretariatene en restanse på 31 rettshjelpssaker. Se tabell 3.1. 54 generelle, skriftlige henvendelser ble besvart.

Tabell 3.1 Antall saker innkommet – behandlet – restanse

	2008	2007	% endring fra 07-08
Innkomet	598	742	-19
Behandlet	576	736	-22
Restanse	31	9	244

Justissekretariatene har i perioden 01.01.08 til 31.12.08 behandlet 563 klagesaker over avslag på søknad om fri rettshjelp. Av disse gjaldt 151 klager over avslag på fri sakførsel, og 412 fritt rettsråd. I tillegg ble 13 søknader om ettergivelse av saksomkostninger til det offentlige avgjort.

Tabell 3.2 Saker behandlet fordelt etter type rettshjelpsytelse

	2008		2007	
	Søknader behandlet	% fordeling	Søknader behandlet	% fordeling
Fritt rettsråd	412	72	556	76
Fri sakførsel	151	26	166	23
Saksomkostninger	13	2	14	2
Totalt	576	100	736	100

Justissekretariatene omgjorde Fylkesmannens vedtak i 40 av de 563 sakene, som utgjør 7 %. Det ble innvilget to søknader om ettergivelse av saksomkostninger. Se tabell 3.3. Justissekretariatene omgjorde i tillegg 4 egne vedtak.

Tabell 3.3 Resultat av klagebehandling

	Klagebehandling		
	Medhold	Stadfestelse	% Omgjort
Fritt rettsråd	29	383	7
Fri sakførsel	11	140	7
Saksomkostninger ²	2	11	15
Omgj. egne vedtak	4	35	10

Saksbehandlingstiden har vært omlag 4 uker. I saker hvor det har vært nødvendig å innhente ytterligere dokumentasjon eller uttalelser har det i disse sakene påløpt ytterligere saksbehandlingstid.

Tabell 3.4 Prosentvis fordeling av saker behandlet fordelt på kjønn/gruppe og sakstype

	2008			2007		
	Fritt rettsråd	Fri sakførsel	Saksomkostn.	Fritt rettsråd	Fri sakførsel	Saksomkostn.
Kvinner	50	39	31	50	42	-
Menn	47	58	69	46	53	-
Flere klagere	3	3	-	4	5	-
	100	100	100	100	100	100

² for saksomkostninger gjelder dette antall saker innvilget og avslått, samt innvilgelsesprosent.

Tabell 3.5 Prosent fordeling på Fylkesmannsembeter³

Fylkesmann	% fordeling
Aust-Agder	3
Buskerud	3
Finmark	1
Hedmark	3
Hordaland	5
Møre og Romsdal	2
Nordland	3
Nord-Trøndelag	1
Oppland	4
Oslo og Akershus	37
Rogaland	6
Sogn og Fjordane	3
Sør-Trøndelag	5
Telemark	4
Troms	2
Vest-Agder	6
Vestfold	6
Østfold	3
	100

Særlige rettshjelpstiltak

Justissekretariatene har avholdt et informasjonsmøte for Juridisk Rådgivning for kvinner (JURK) i Justissekretariatenes lokaler, hvor det ble informert om rettshjelpsordningen generelt.

Justissekretariatene fører på vegne av Justisdepartementet kontroll med de særlige rettshjelpstiltakene som mottar tilskudd fra kap. 470 post 72.

3.3 Utvikling 2009

Som følge av at Fylkesmennenes saksbehandlingstid har gått ned ved innføringen av BEST-prosjektet, vil den totale saksbehandlingstiden fra søknaden kommer inn til Fylkesmannen til vedtak foreligger i klagesaken, gå noe ned.

Antall innkomne saker har gått ned fra 742 i 2007 til 598 i 2008. Nedgangen har vært markant i annet halvår. Dette er en så vidt betydelig nedgang at vi i 2009 vil følge nærmere med på om denne utviklingen fortsetter. Nedgangen antas å ha en viss sammenheng med at antall søknader til Fylkesmannen i Oslo og Akershus har gått ned med ca 20 %, og antall klagesaker derfra er om lag halvert i samme periode.

Justissekretariatene vil i 2009 vurdere om det er behov for opplæring av Fylkesnemndene i regelverket om rettshjelp og salær.

Justissekretariatene planlegger å kontakte Utlendingsnemnda i 2009 og forespørre om vi kan få opplæring derfra, slik at vi kan styrke vår kompetanse på utlendingsfeltets berøringspunkter med fri rettshjelp. Vi tar også sikte på å styrke vår kompetanse innenfor

³ basert på tall fra 2. halvår 2008

barnevernsrett, ved å ta kontakt med Fylkesnemnda i Oslo og Akershus for å forespørre om opplæring på barnevernsrett.

4. STADFESTELSE AV TESTAMENTER

Det følger av lov om arv m.m. av 3. mars 1972 nr 5 (arveloven) at et testamente i enkelte tilfeller bare er gyldig når det er stadfestet av Kongen. Kongens kompetanse ble ved kgl. res. av 23. juni 1972 overført til Justisdepartementet. Den 01.01.07 ble Justisdepartementets kompetanse til å stadfeste testamenter etter arveloven § 33, § 34, § 48 og § 73 delegert videre til Justissekretariatene. Justisdepartementet er klageorgan over Justissekretariatenes avgjørelser.

4.1 Stadfestelse av testamenter – Virksomheten i 2008

Justissekretariatene besvarer muntlige henvendelser fra publikum og andre instanser om stadfestelse av testamenter.

4.2 Resultater 2008

Justissekretariatene har i perioden 01.01.08 til 31.12.08 ferdigbehandlet 6 søknader om stadfestelse av testamenter. I 4 saker ble testamentet stadfestet. Av disse var 2 søknader fra kvinner, og 2 fra menn. Søknad om stadfestelse ble avslått i 2 saker. Det inkom ingen generelle saker på saksfeltet i 2008.

Tabell 4.1 Antall saker innkommet – behandlet – restanse

	2008		2007	
	Søknader	Generelle saker	Søknader	Generelle saker
Innkomet	5	0	4	2
Behandlet	6	0	2	2
Restanse	1	0	2	0

Tabell 4.2 Resultat av behandlede saker

	2008	2007
Innvilget	4	2
Avslått	2	0

Saksbehandlingstiden pr sak fra søknaden kom inn til vedtak forelå har vært 3-4 uker. I enkelte tilfeller har det vært nødvendig å innhente ytterligere dokumentasjon fra søker og andre instanser, for eksempel Overformynderiet. Saksbehandlingstiden i disse sakene har følgelig vært noe lenger.

Ved inngangen til 2009 hadde Justissekretariatene en sak under behandling.

4.3 Utvikling 2009

Det er forventet uendret saksinngang for 2009.

5. TOMTEFESTE

Justissekretariatene behandler klager over fylkesmennenes vedtak vedrørende oppreisning ved oversitting av frist for å kreve innløsning eller forlengelse av festeforhold, jf. tomtefesteloven § 36. Justissekretariatene behandler videre klager over fylkesmennenes vedtak vedrørende hva som skal følge med ved innløsning av punktfeste og i område der det er festet bort tomter til fritidshus etter en samlet plan, jf. tomtefesteloven § 37 tredje ledd, jf. tomtefesteforskriften § 5.

5.1 Tomtefeste – Virksomheten i 2008

Justissekretariatene har hatt jevnlig kontakt med fylkesmennene om praksis i saker om fristoppreisning og hva som skal følge med ved innløsning av tomtefesteforhold. Justissekretariatene har løpende besvart muntlige henvendelser om fristoppreisning og innløsningsspørsmål i tomtefesteforhold fra publikum og andre instanser.

5.2 Resultater 2008

Justissekretariatene har i perioden 01.01.08 til 31.12.08 behandlet 3 klager over fylkesmennenes vedtak om oppreisning ved oversitting av frist for å kreve innløsning av festetomter. Saksbehandlingstid per sak fra klagen kom inn til vedtak forelå har vært ca. 8 uker. Videre er 2 generelle henvendelser besvart.

Tabell 5.1 Antall saker innkommet – behandlet – restanse

	2008		2007	
	Klagesaker	Generelle henvendelser	Klagesaker	Generelle henvendelser
Innkommet	2	2	8	2
Behandlet	3	2	7	2
Restanse	0	0	1	0

Tabell 5.2 Resultat av behandlede saker

Resultat klagesaker:	2008	2007
Stadfestelse av fylkesmannens vedtak	2	6
Omgjøring av fylkesmannens vedtak	1	1

Det bemerkes at det ikke er mulig å føre statistikk på om søker, dvs. fester, er kvinne eller mann. Dette skyldes at det som hovedregel er flere personer som sammen har hjemmel til en festetomt. Svært ofte har ektefeller hjemmel til en festetomt sammen.

5.3 Utvikling 2009

Det er forventet uendret saksinngang for 2009.

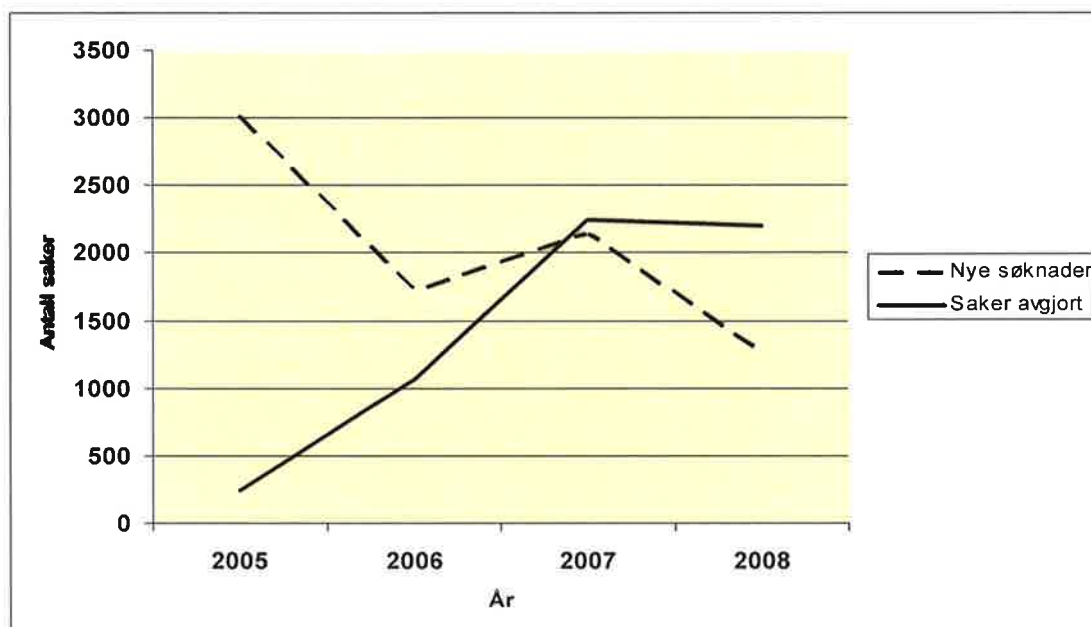
6. BILLIGHETSERSTATNING

Billighetserstatningsordningen er Stortingets egen vederlagsordning, der enkeltpersoner som er kommet særlig uheldig ut, kan søke om en skjønsmessig kompensasjon av staten. Ordningen er basert på sedvane. Sakene avgjøres av Stortingets billighetserstatningsutvalg. Justissekretariatene er tillagt oppgaven som sekretariat for Billighetserstatningsutvalget.

6.1 Billighetserstatning – Virksomheten i 2008

Året 2008 har vært preget av høy aktivitet og stor produksjon. Produksjonstallene er på linje med tallene for 2007. Det har funnet sted en betydelig økning i antall saker avgjort etter St.meld. nr. 24 (2004-2005) Erstatningsordninger for barn i barneheimar og spesialskular for barn med årferdsvanskar. Økningen har medført en sterk økning i samlet utbetalt vederlag. Inngangen av nye søknader har gått ned. Se figur 6.1.

Figur 6.1 Oversikt saker innkommet og avgjort 2005-2008

6.1.1 Et tredje Billighetserstatningsutvalg

Gjennom hele 2008 har Billighetserstatningsutvalg I og II vært i arbeid. Utvalg III trådte i kraft fra mai måned, slik at det fra siste halvår 2008 har vært holdt månedlige møter i alle tre utvalgene. Til sammen er det avholdt 30 møter.

6.1.2 Søknadsfristen er utløpt for krigsbarn

Fristen for å søke billighetserstatning etter Stortingets utvidede ordning for krigsbarn er utløpt. Denne tilpassede ordningen ble vedtatt i Stortinget 04.04.05 ved Innst. S nr. 152 (2004-2005). Søknadsfristen var opprinnelig 01.07.07. Stortinget besluttet imidlertid å forlenge fristen til 01.01.08. Det var ved fristens utløp til sammen mottatt 2 028 søknader fra krigsbarn fra særordningen trådte i kraft. Av disse er 1 701 avgjort, mens 327 fortsatt er til behandling. Søknaden er innvilget i 1 553 saker, tilsvarende 91 % av sakene.

6.1.3 Samarbeid – utvalg, faginstanser og interesseorganisasjoner

I etterkant av Billighetserstatningsutvalgenes månedlige møter er det holdt regelmessig oppsummeringsmøter der utvalgsledelsen, Justissekretariatene og enkelte faginstanser var til stede. Her er det gitt informasjon om saker av særlig betydning. Utfordringer og problemstillinger er drøftet og det er diskutert hvordan sakene best skal være forberedt for utvalget. Det er en felles oppfatning at disse møtene mellom alle involverte parter bidrar til en best mulig saksavvikling og til det høye antallet ferdigbehandlede saker.

Justissekretariatene ser det som svært viktig å holde en nær og god dialog med alle samarbeidsparter på feltet. Også i 2008 har det derfor vært holdt halvårslige møter med de største interesseorganisasjonene og med de viktigste faginstansene. På denne måten har problemstillinger og spørsmål blitt avklart underveis i saksprosessen. Videre har samarbeidsmøtene vært en kanal for å videreformidle informasjon om ordningene til interesseorganisasjonene og deres medlemmer.

Justissekretariatene har deltatt på Norges Krigsbarnforbunds årsmøte i februar, der det ble holdt et foredrag om billighetserstatningsordningen for krigsbarn og åpnet for spørsmål fra forbundets medlemmer. Videre har Justissekretariatene på forespørsel fra Den norske Helsingforskomité holdt innlegg om billighetserstatningsordningen for tater/romanifolk under en åpen høring om norsk romani-/taterpolitikk, som Den norske Helsingforskomité arrangerte i november.

6.1.4 Effektiviseringsarbeid

Justissekretariatene har i samarbeid med utvalgsledelsen og flere av faginstansene i løpet av våren 2008 gjennomgått alle ledd i saksbehandlingen av billighetserstatningssaker med tanke på ytterligere å redusere saksbehandlingstiden. Arbeidsgruppen fremla en rekke forslag til effektiviserings- og rasjonaliseringstiltak i de saksforberedende instansene, som alle er gjennomført.

6.1.5 Billighetserstatning - rettfærdsvederlag

I desember 2008 har Stortinget ved behandlingen av St.prp. nr. 12 (2008-2009) vedtatt at billighetserstatningsordning skal endre navn til Stortingets rettfærdsvederlagsordning, da dette gir et mer dekkende uttrykk for hva ordningen står for. Rettfærdsvederlag vil fra og med 2009 avløse betegnelsen billighetserstatning. Utvalget for rettfærdsvederlag er Stortingets avgjørende organ.

6.2 Resultater 2008

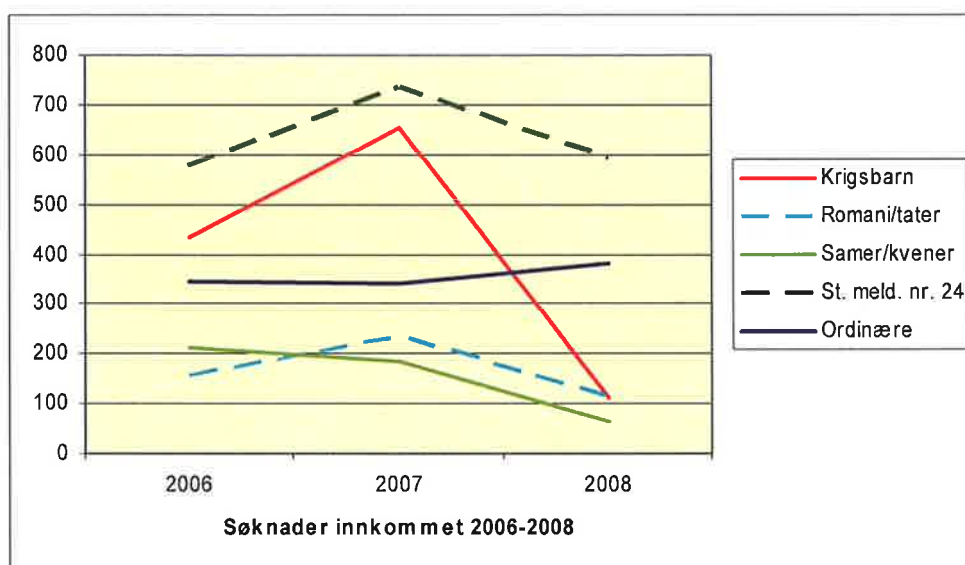
6.2.1 Nye søknader

Det er i 2008 mottatt 1 266 søknader om billighetserstatning. Dette er en vesentlig nedgang fra 2007, da det ble mottatt 2 148 nye søknader. Nedgangen har sammenheng med at søknadsfristen for krigsbarn er utløpt, slik at denne søkergruppen er falt bort. Det er videre konstatert en generell nedgang også for de øvrige særordningsgruppene. Det vises til tabell 6.1 og figur 6.2.

Tabell 6.1 Saker innkommet fordelt på sakstype

	2008		2007		% endring fra 07-08
	Søknader innkommet	% fordeling	Søknader innkommet	% fordeling	
Krigsbarn	112	9	654	30	-83
Romani/tater	112	9	236	11	-53
Samer/kvener	65	5	183	9	-64
St. meld. nr. 24	595	47	734	34	-19
Ordinære	382	30	341	16	12
Totalt	1 266	100	2 148	100	-41

Figur 6.2 Utvikling saker innkommet 2006-2008

6.2.2 Saksbehandling og billighetserstatningsutbetalinger

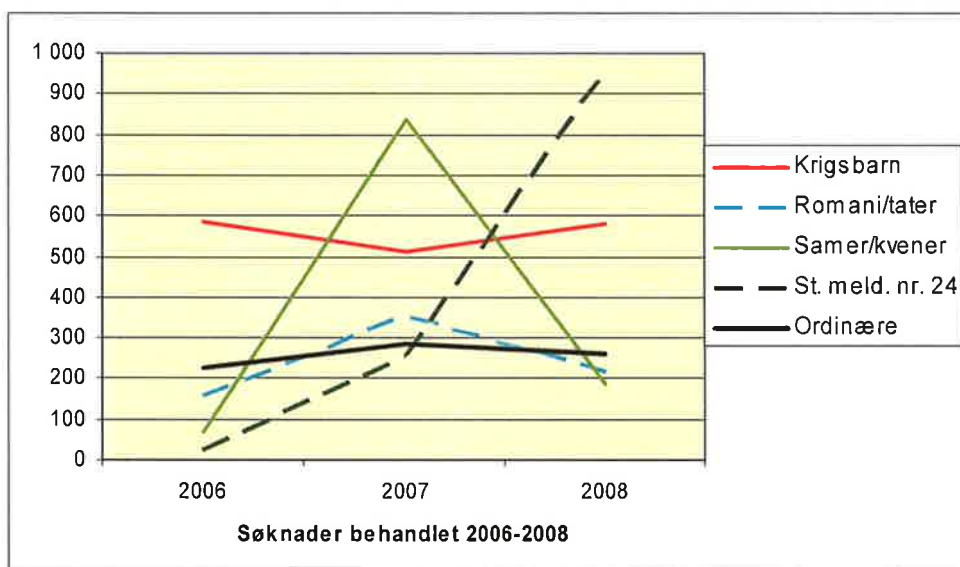
Antallet behandlede saker er også i 2008 svært høyt. Det ble avgjort 2 204 saker, mens tilsvarende tall for 2007 var 2 244 saker. Det har således vært nedlagt en betydelig innsats fra alle billighetserstatningsutvalgene. Se tabell 6.2.

Det er avvist i alt 270 saker i henhold til den avvinningskompetanse som følger av Innst. nr. 4 (1999 – 2000). 32 saker er avsluttet før vedtak er truffet som følge av at søker er død. Tilsvarende tall i 2007 var 259 avviste og 16 avsluttede saker. Registrering av saker som ble avsluttet som følge av søkers død startet imidlertid først i september 2007.

Tabell 6.2 Saker behandlet fordelt på sakstype

	2008		2007		% endring fra 07-08
	Saker behandlet	% fordeling	Saker behandlet	% fordeling	
Krigsbarn	581	23	512	20	13
Romani/tater	217	9	356	14	-39
Samer/kvener	189	8	835	33	-77
St. meld. nr. 24	955	39	254	10	276
Ordinære	262	11	287	11	-9
Avvist	270	11	259	10	4
Totalt	2 474	100	2 503	100	-1

Figur 6.3 Utvikling saker behandlet 2006-2008

Det har vært en markant økning i antallet ferdigbehandlede saker etter St.meld. nr. 24 (2004-2005). For 2008 er det avgjort 955 saker i denne kategori, mens tallet i 2007 var 254 saker. Utvalg III har utelukkende behandlet denne type saker. Utvalg II har hatt denne sakstypen som hovedområde i tillegg til saker etter St.meld. nr. 44 (2003-2004) så vidt gjelder samer/kvener. Utvalg I har behandlet alle saker etter alminnelig ordning i tillegg til saker etter St.meld. nr. 44 (2004-2004) så vidt gjelder krigsbarn og tater.

Vi har i 2008 sett en vesentlig reduksjon i antallet avgjorte saker fra gruppen samer/kvener. Her er antallet saker 189 i 2008, mens det i 2007 ble avgjort 835. Denne nedgangen tilsvarer omtrent den økningen som har funnet sted for antall avgjorte saker etter St.meld. nr. 24. Behandlingen av saker etter den særordning som gjelder for samer/kvener er imidlertid vesentlig mindre ressurskrevende både i forberedende instanser og i utvalget.

Når det gjelder kjønnsfordelingen i de 2 204 sakene som er ferdig behandlet, er kvinneandelen 50 % (1 097 saker) og andelen menn 50 % (1 107 saker). I året 2007 var tilsvarende fordeling 54 % kvinner og 46 % menn. Av saker fra kvinner er 88 % innvilget mens 86 % er innvilget i saker fra menn. Totalt er 87 % av sakene innvilget, mens tilsvarende tall i 2007 var 83 %.

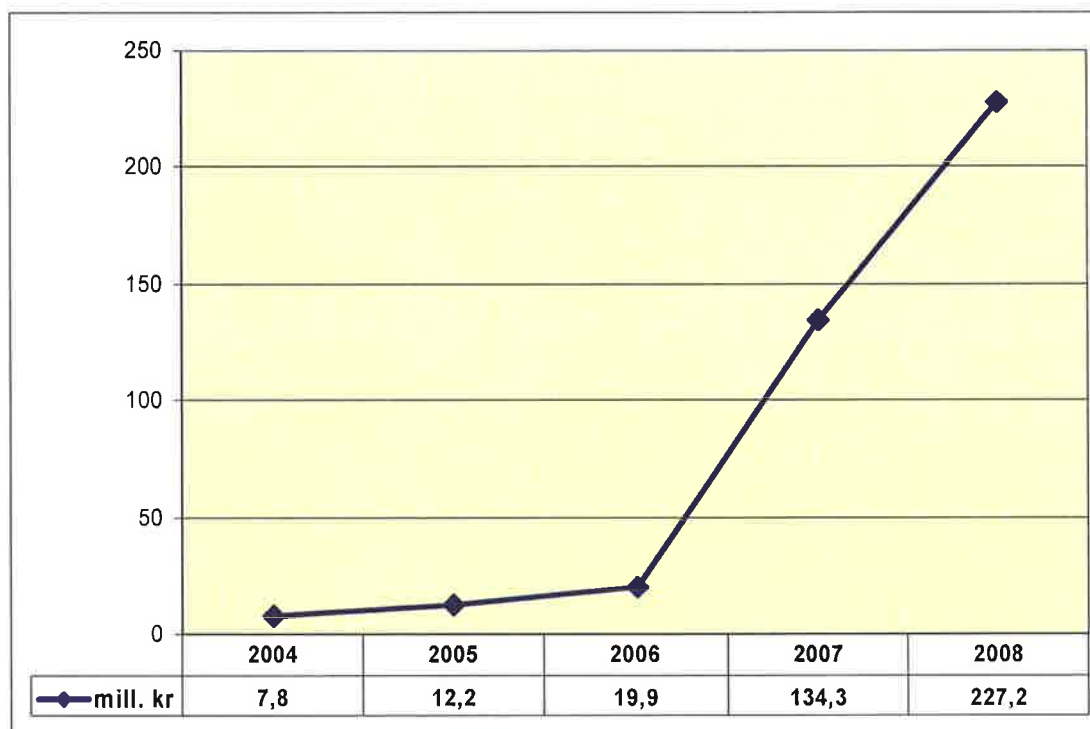
Tabell 6.3 Prosentfordeling av saker behandlet fordelt på kjønn

	2008	2007
	Totalt behandlet i %	Totalt behandlet i %
Kvinner	50	54
Menn	50	46
	100	100

Tabell 6.4 Prosentfordeling av resultat av saker behandlet differensiert på kjønn

	Kvinner		Menn	
	2008	2007	2008	2007
Innvilget i %	88	82	86	84
Avslag i %	12	18	14	16
	100	100	100	100

For sakene etter St. meld. nr. 24 (2004-2005) er det her en øvre grense for erstatningssum på kr 300 000, mens den er kr 200 000 for andre billighetserstatningsordninger. Det er derfor en naturlig følge av flerdoblingen i antallet ferdigstilte saker etter denne særordningen at samlet utbetaling av billighetserstatning er økt betydelig. I 2008 utgjør beløpet 227,2 mill kroner, mens det i 2007 ble utbetalt 134,3 mill kroner. Se figur 6.4.

Figur 6.4 Utvikling i antall millioner utbetalt 2004-2008

Det følger av den særordning som gjelder for tater/romanifolk, jf. Innst. S. nr. 152 (2004-2005) side 9, at det etter nærmere vilkår i saker som omhandler flere grunnlag kan tilkjennes billighetserstatning, som i sum overskrider kr 200 000. Det har i 2008 vært slike vedtak i 8 saker. Disse sakene gjelder tatere som også er omfattet av særordningen St. meld. nr. 24 (2004-2005).

Tabell 6.5 Beløpsnivå på erstatningsutbetalinger fordelt på sakstype

	Avslag	1' -20'	21' -50'	51' - 100'	101' - 150'	151' - 200'	201' - 300'	>300'	Totalt
Krigsbarn	68	304	103	91	11	3	1	0	581
Romani/tater	4	64	64	29	45	6	5	0	217
Samer/kvener	53	0	0	136	0	0	0	0	189
St. mid. 24	28	0	23	95	214	246	341	8	955
Ordinære	136	0	20	54	36	15	1	0	262
Totalt	289	368	210	405	306	270	348	8	2 204

6.2.3 Sak avgjort av Stortinget

Billighetserstatningsutvalget har i 2008 i én sak tilrådd billighetserstatning utover den øvre grense som gjelder for den alminnelige billighetserstatningsordningen. Saken ble derfor fremlagt for Stortinget for avgjørelse. Grunnlaget for søknaden var manglende inngripen fra barnevernets side, i tillegg til gjentatte grove seksuelle overgrep fra tidlige barneår. Søker er påført alvorlig personskade. Saken faller inn under den alminnelige billighetserstatningsordningen. Stortinget har ved vedtakelse av Innst. S. nr. 107 (2008-2009) besluttet at søker innvilges billighetserstatning med kr 300 000.

6.2.4 Saksbehandlingstid

Saksbehandlingstiden for saker som ikke oversendes andre faginstanser er normalt 12 måneder fra søknad mottas til vedtak foreligger. Dersom saken er utredet i faginstans ferdigstiller Justissekretariatene saken innen 1 måned etter at faginstansens tilrådning foreligger. Sakene behandles her fortløpende og innstillinger utarbeides så snart vi har all nødvendig dokumentasjon eller saken er mottatt fra faginstansen. Saksbehandlingstiden i Justissekretariatene er dermed i overensstemmelse med målsettingen. Det er imidlertid en viss ventetid før saken kan behandles i utvalget. Her gis det prioritet for de eldste sakene.

Helsedirektoratet opplyser å ha en normal saksbehandlingstid på 12 måneder. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet opplyser om 16 måneders saksbehandlingstid, og Utdanningsdirektoratet opplyser at saksbehandlingstiden for saker etter St.meld. nr. 44 (samer/kvener) er 12 måneder, mens den for øvrige saker er 24 måneder. Fra NAV har vi fått opplyst at saksbehandlingstiden er om lag 3 måneder. Tabell 6.6 viser antall saker i restanse hos faginstanser.

Tabell 6.6 Restanser i faginstansene

	Restanser 2008	Restanser 2007
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	918	801
Utdanningsdirektoratet	1 322	1 686
Helsedirektoratet	144	235 ⁴
NAV Drift og utvikling	34	
Totalt	2 418	2 722

Ved utløpet av 2008 er det 2 799 saker til behandling i systemet. Av disse er 475 saker klargjort for behandling i utvalgene, mens de øvrige er under utredning i faginstanser. Det

⁴ Tall fra tidligere Sosial- og helsedirektoratet

var ved utløpet av 2007 til sammen 4 039 saker i systemet, hvorav 780 var klargjort for behandling i utvalgene.

6.3 Utvikling 2009

Ved inngangen til 2009 er tre utvalg i arbeid. Det planlegges månedlige møter i hvert av utvalgene, med unntak for feriemåned. Nedgangen i antall nye saker åpner for å bruke mer ressurser til å nedarbeide saksbehandlingstiden ytterligere i det saksforberedende arbeidet. Videre vil Statens sivilrettsforvaltning i 2009 systematisere og videreutvikle presedensmaterialet fra utvalgenes vedtak for intern bruk, slik at likebehandling best mulig ivaretas også med en relativt stor saksbehandlergruppe.

Statens sivilrettsforvaltning vil i 2009 videreføre de etablerte samarbeidet med utvalgene, faginstanser og interesseorganisasjoner.

7. VOLDSOFFERERSTATNING

Justissekretariatene er tillagt sekretariatsfunksjonen for Erstatningsnemnda for voldsofre (nemnda). Nemnda behandler klager over vedtak fra Kontoret for voldsoffererstatning (KfV) og sekretariatet forestår saksforberedelsen for nemnda, herunder innhenting av nødvendig dokumentasjon og utarbeidelse av utkast til vedtak. Saksbehandlerne møter også i nemndsmøtet for å redegjøre for saken og foretar eventuelle justeringer i vedtaket i forkant av eller under møtet. Etter at vedtak er fattet forestår vi utsendelse av vedtak til søker og KfV. Utbetaling av eventuell erstatning og saksomkostninger skjer fra KfV. Avgjørelsene anonymiseres og oversendes Lovdata månedlig for publisering

7.1 Voldsoffererstatning – Virksomheten i 2008

Det er innkommet 410 saker i 2008, som er en nedgang på 30 % fra 2007. Antall behandlede saker er 583, en økning på 7 % fra 2007. Antall ubehandlede saker utgjør 205 pr. 31.12.08, mot 352 saker pr. 31.12.07, det vil si en reduksjon med 42 %. Se nærmere punkt 7.2.

Nemnda har i 2008 delegert myndighet til Justissekretariatene til å treffe vedtak i enkelte saker. Justissekretariatene har hjemmel til å behandle saker som gjelder regress, saksomkostninger eller omgjøring, og som ikke byr på vesentlige tvilsspørsmål. Vedtak som er fattet av Justissekretariatene oversendes nemnda for gjennomsyn og mulighet for å omgjøre vedtaket av eget tiltak.

I 2007 ble vår hjemmeside betydelig utbedret. I 2008 har vi revidert nettsiden som omhandler voldsoffererstatningsordningen, for å oppdatere nettsiden etter lovendringer som trådte i kraft 01.01.08 og for å gjøre informasjonen om voldsoffererstatningsfeltet bedre tilgjengelig for publikum. Nettsiden er oversatt til engelsk.

Justissekretariatene og nemndas leder har deltatt på nordisk samarbeidsmøte i Vardø, i regi av KfV.

Justissekretariatene har høsten 2008 arrangert voldsoffererstatningsseminar i Oslo med deltakere fra nemnda, Justisdepartementet, KfV og Justissekretariatene.

I samarbeid med KfV er det gjennomført gjensidige hospiteringsopphold. En saksbehandler fra Justissekretariatene har vært hos KfV, og en saksbehandler fra KfV har hospitert i Justissekretariatene.

Justissekretariatene utarbeidet 2007 søknad til Nordisk ministerråd om økonomisk støtte til gjennomføring av et nordisk voldsofferseminar. Søknaden er i 2008 revidert og videreutviklet. Gjennomføring av seminaret forutsetter at økonomisk støtte innvilges. Ved utarbeidelse av programmet har vi søkt å legge til rette for faglig utveksling på voldsoffererstatningsfeltet på lovgivernivå.

Justissekretariatene har fortsatt arbeidet med å samordne statistikk på voldsofferfeltet med statistikk fra KfV, jf. nedenfor. Justissekretariatene har hatt en løpende dialog med KfV og avventer nå KfVs tilbakemelding mht statistikkføring. Vi arbeider for å oppnå en hensiktsmessig felles statistikk, som blant annet danner grunnlag for å bedre fange opp utviklingstrekk på voldsoffererstatningsfeltet.

Justissekretariatene har ellers bistått Justisdepartementet i ulike voldsofferrelaterte spørsmål, herunder arbeid med utarbeidelse av nytt søknadsskjema for voldsoffererstatning.

Utover alminnelig saksarbeid har Justissekretariatene videreutviklet saksbehandlernes kompetanse om voldsofre, og har blant annet deltatt på rettsmedisinsk seminar om vurdering av fornærmede i straffesaker, arrangert av Den rettsmedisinske kommisjon. Vi har også, i år som i tidligere år, hatt saksbehandlere på kurs i personskadeerstatningsrett, arrangert av Juristforbundet, og deltatt på Voldsforebyggende seminar, arrangert av KfV og Rådgivningskontorene for kriminalitetsofre. Samtlige saksbehandlere har gjennomført internt saksbehandlerkurs i Compensatio (dataverktøy for beregning av personskadeerstatning).

Økningen i antall saksbehandlere i Justissekretariatene, i kombinasjon med økt kompetanse, bidrar til høyere produksjon. Delegasjon av enkelte sakstyper fra nemnda til Justissekretariatene synes å medføre en enklere og raskere saksbehandling for disse sakene. Siden delegasjonshjemmelen ble gitt, er det avgjort 22 saker etter delegasjon til Justissekretariatene. Nemndas leder har ikke benyttet delegasjonshjemmelen.

Nemndas vedtak publiseres på Lovdata. Vedtakene skal oversendes fortløpende etter nemndsmøtene, det vil i praksis si månedlig. Det er gjort endringer i brevmalen for oversendelse av nemndas vedtak til KfV, slik at disse er ytterligere standardisert. Det er foretatt en revisjon av alle maler som benyttes på fagfeltet. Det arbeides ellers kontinuerlig med å utvikle de ukentlige fagmøtene. Videre er det tatt skritt for å forbedre informasjonsflyten av faglig relevant materiale mellom Justissekretariatene, nemnda og Justisdepartementet, ved regelmessige oversendelser av faglige innlegg, oppdatering av rettspraksis og liknende som har vært drøftet i faggruppen.

Forbedringene av statistikkskjemaet som ble gjort i 2007 og tidligere, samt det forhold at Justissekretariatene nå behandler delegerte saker, har medført at rapporteringen for 2008 ikke lar seg sammenlikne fullt ut i forhold til tallene som er innrapportert tidligere.

7.2 Resultater 2008

Det er innkommet 410 saker i 2008. Inngangen av saker viser en nedgang på 30 % fra 2007, hvor det innkom 589 saker. Det er en markant nedgang i antall regressaker med i underkant av 2/3 sammenliknet med 2007.

Tabell 7.1 Antall saker innkommet – behandlet – restanse

	2008	2007	% endring fra 07-08
Innkommet	410	589	-30
Behandlet	583	545	7
Restanse	205	352	-42

Antall behandlede saker er 583. Av disse er 561 behandlet av nemnda på de 12 avholdte møtene. Det er en økning av antall behandlede saker på 38 saker fra 2007, hvor nemnda behandlet 545. Noe av årsaken til økningen er at vi har fått delegasjonshjemmel, slik at enkelte enklere saker holdes utenfor nemndsmøtene. Det er blitt forberedt og oversendt til nemnda ca 50 saker pr. møte. I gjennomsnitt har nemnda behandlet i overkant av 46 saker pr. møte i 2008.

Antall ubehandlede klager utgjør 205 saker pr. 31.12.08. Til sammenlikning var restansebeholdningen 352 saker pr. 31.12.07. Økningen i antall behandlede saker og nedgang i antall innkomne saker gir seg utslag i at restansen er redusert med 147 saker fra årsskiftet.

Tabell 7.2 Fordeling av behandlede saker

	2008		2007		% endring fra 07-08
	Søknader behandlet	% fordeling	Søknader behandlet	% fordeling	
Ordinære klagesaker	476	82	401	74	19
Regressaker	49	8	126	23	-61
Saksomkostninger	36	6	18	3	100
Totalt nemdsbehandlet	561	96	545	100	3
Delegerte saker (leder)	0	0	-	-	-
Delegerte saker (JS)	22	4	-	-	-
Totalt delegert behandlet	22	4	-	-	-
Totalt behandlet	583	100	545	100	7

Tabell 7.3 Prosentfordeling av kjønn fordelt på sakstype

	2008			2007*		
	Ordinære Saker	Regress-saker	Delegerte saker	Ordinære Saker	Regress-saker	Delegerte saker
Kvinner	62	4	23	54	6	-
Menn	38	96	77	46	94	-
	100	100	100	100	100	100

Omgjøringsprosenten i klagebehandlingen er 34 %. Denne er gått opp med 2 % siden 2007. Av omgjorte saker er 189 ordinære klagesaker, 4 er regressaker og 6 er delegerte vedtak. Krav om saksomkostninger er ikke behandlet av KfV, og regnes således ikke med i omgjøringsstatistikken.

Tabell 7.4 Resultat av klagebehandling

	Klagebehandling		1. inst. behandling		
	Medhold	Stadfestelse	Tilkjent	Avslått	
Ordinære saker	189	287			
Regressaker	4	45			
Delegerte saker	6	16			
Saksomkostninger			33	3	
Totalt	199	348	33	3	583
% fordeling	34 %	60 %	6 %	1 %	≈100%

Det er av nemnda tilkjent kr 9 348 172. Dette beløpet inkluderer, i tillegg til klagesaker omgjort av nemnda, saksomkostninger etter forvaltningsloven § 36 for utgifter påløpt under klagebehandlingen. Den vesentligste andelen (68 %) av utbetalingen er oppreisning etter loven § 6. I 2007 ble det tilkjent kr 6 102 779, her var 80 % av utbetalingen oppreisning. Økningen i utbetalingen kan trolig forklares med at antall behandlede saker har økt, og at de ordinære sakene, som er den sakstypen som ved klagebehandling vil kunne resultere i erstatningsutbetaling, har økt fra 408 i 2007 til 514 i 2008. Prosentandelen av saker som nemnda har omgjort, og hvor saken returneres KfV for utmåling er 16 %, tilsvarende som i 2007.

Tabell 7.5 Fordeling – erstatningsposter

Erstatningsposter	2008		2007		% endring i utbet. fra 07-08
	Antall:	Sum kr:	Antall	Sum kr:	
§ 4 - økonomisk tap	44	1 310 598	27	432 837	203
§ 5 - menerstatning	9	1 382 359	5	416 000	232
§ 6 - oppreisning	123	6 320 500	118	5 149 915	23
§ 15 - ettergivelse regress	5	24 985	12	433 286	-94
fvl § 36 - saksomkost.	35	309 730	21	147 914	109
Returnert KfV for utmåling	32	-	40	-	-
Sum utbetalt i kroner		9 348 172		6 579 952	42

Justissekretariatene har mottatt to stevninger i 2008. Det er ikke avholdt hovedforhandling i sakene. Videre har vi en sak som er til behandling i Høyesterett, som omhandler hvorvidt domstolene har kompetanse til å avgjøre realiteten eller kun gyldigheten av et vedtak fattet av nemnda.

To av nemndas saker er brakt inn for Sivilombudsmannen, og begge disse gjaldt spørsmål om tilbakebetaling av utbetalt voldsoffererstatning og er ferdigbehandlet. Som resultat av Sivilombudsmannens uttalelse, omgjorde nemnda vedtaket i den ene av disse sakene. I den andre saken hadde ikke Sivilombudsmannen merknader til nemndas vedtak.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for klagesaker totalt sett er 8 måneder. Dette er på nivå med 2007. Statistikken for klagebehandling av saker vedrørende voldsoffererstatning er blitt endret i 2008, ved at delegerte saker rapporteres som egen sakstype. Saksbehandlingstiden varierer etter sakstype. For ordinære klagesaker er gjennomsnittlig saksbehandlingstid 9,1 måned. Dette er total liggetid fra saken mottas i Justissekretariatene til det er fattet vedtak av nemnda, og det er således ikke trukket fra tid som skyldes forhold utenfor Justissekretariatene. Herunder er flere saker av eldre dato blitt liggende i påvente av at det er varslet at det vil bli innsendt ytterligere opplysninger, at nemnda ønsker saken ytterligere belyst mv. Det er oppmerksomhet rettet mot at saker ikke skal bli liggende i Justissekretariatene i påvente av supplerende saksdokumenter. Blant annet settes det frister for innsendelse av ytterligere opplysninger, slik at saken kan behandles uten unødig liggetid.

7.3 Utvikling 2009

Reduksjonen i inngangen i antall klagesaker samtidig som produksjonen er økt sammenlignet med tidligere, medfører at saksbehandlingstiden er redusert. Fra nyttår er saksbehandlingstiden estimert til om lag 6 måneder fra saken innkommer Justissekretariatene.

Det er for tidlig å si noe om nedgangen i antall klagesaker vil fortsette. Vi har i 2008 i samarbeid med Justisdepartementet og KfV påbegynt et arbeid for å kartlegge årsaker til nedgang i antall klagesaker.

Ettersom Justissekretariatene nå er gitt delegasjonshjemmel til å behandle enkelte enklere saker, blir det en tyngre portefølje for nemnda å behandle. Som følge av dette har Justissekretariatene og nemnda besluttet at det i 2009 legges opp til noe færre saker pr nemndsmøte. Antall saker som blir behandlet av nemnda vil således bli noe redusert i 2009. Antall saker nemnda klarer å behandle pr møte påvirkes ellers i stor grad av og om hvor mange søkere som møter. I 2008 møtte 8 søkere for nemnda.

Så vel nemnda som sekretariatet ser behov for å øke graden av faglig oppdatering og utveksling. Justissekretariatene søker derfor å legge til rette for et felles fagmøte i forkant av nemndsmøtene.

8. SEKRETARIATET FOR DEN RETTSMEDISINSKE KOMMISSJON

Justissekretariatene har sekretariatsfunksjonen for Den rettsmedisinske kommisjon. Kommisjonen er opprettet med hjemmel i straffeprosessloven § 146. Dens virksomhet fremgår av straffeprosessloven § 147 og av forskrift om Den rettsmedisinske kommisjon. Kommisjonen består av fire faggrupper: Alminnelig, - Genetisk, - Toksikologisk- og Psykiatrisk gruppe. Sekretariatsfunksjonen innebærer at det skal gis kontorfaglig og juridisk bistand til kommisjonen, herunder skal sekretariatet registrere og sende kommisjonens saker til vedkommende faggruppe, føre arkiv, utarbeide statistikk, bistå ved arrangement av kurs, dokumentere bruk av rettsmedisinske tjenester mv.

8.1 Sekretariatet for den rettsmedisinske kommisjon – Virksomheten i 2008

Sekretariatets juridiske bistand ytes etter behov i dialog med kommisjonens leder. Primært er problemstillingene av strafferettslig – og/eller straffeprosessuell karakter, men også forvaltningsrettslige.

I løpet av 2008 har sekretariatet arbeidet med å oppdatere lister over sakkyndige til bruk for påtalemyndigheten og domstoler. Videre har sekretariatet sendt ut skriv til alle landets psykiatriske avdelingsoverleger i Norge i den hensikt å rekruttere flere til å utføre rettspsykiatriske sakkyndigoppdrag.

Sekretariatet har også deltatt på møter for kommisjonens ledere og nestledere, i fellesmøte for hele kommisjonen og i samtlige møter i psykiatrisk gruppe.

Sekretariatet har bidratt ved forberedelsen av et seminar om vurdering av psykisk skade etter straffbare handlinger. Seminaret ble arrangert av psykiatrisk gruppe.

Sekretariatet har bistått en arbeidsgruppe som har avgitt en intern rapport med anbefalinger om hvordan Justisdepartementet og Justissekretariatene best kan forberede at ny kommisjon oppnevnes fra 1. april 2009.

Sekretariatet har også deltatt i en arbeidsgruppe hvor tema var behandling og rutiner ved kvalitetssikring av rettsgenetiske sakkyndigvurderinger. Arbeidsgruppen har vært ledet av Justisdepartementet. Arbeidsgruppen tar sikte på å avgi sin rapport i løpet av første halvår 2009.

Sekretariatet arbeider for å utarbeide gode rutiner for sekretariatsarbeidet. Herunder har sekretariatet avholdt fagmøter med leder av kommisjonen annen hver uke.

Sekretariatet har påbegynt arbeidet med å innføre et elektronisk saksbehandlingssystem for kommisjonen. Se pkt. 9.3.

Fra samme tidspunkt som det oppnevnes ny kommisjon, 1. april 2009, vil hele kommisjonens sekretariatsfunksjon samles i Justissekretariatenes lokaler i Oslo. Sekretariatet har høsten 2008 startet det forberedende arbeid for gjennomføringen av denne samlingen.

8.2 Resultater 2008

Tabell 8.1 Utvikling i registrerte saker på de ulike fagfeltene i perioden 2005-2008.

	2008	2007	2006	2005
Alminnelig gruppe	2 572	2 209	2 060	2 256
Psykiatrisk gruppe	506	434	464	502
Toksikologisk gruppe	2 502	2 252	2 262	2 521
Genetisk gruppe	1 217	924	1 011	1 886

Antall behandlede saker har økt for samtlige grupper vedkommende fra 2007 til 2008.

Sekretariatet hadde ingen restanser på feltet ved inngangen til 2009.

Saker som kommisjonen har forelagt sekretariatet for en juridisk vurdering, har vært behandlet i løpet av om lag en uke.

8.3 Utvikling 2009

Med ny kommisjon fra 1. april 2009, hvilket også innebærer at kommisjonen får ny leder, vil sekretariatet ventelig bruke mer ressurser på å få de nye medlemmene implementert. Sekretariatet skal delta på et seminar for gamle og nye medlemmer av kommisjonen. Det må også påregnes at ny kommisjon vil ha økt behov for bistand knyttet til administrative spørsmål.

Sekretariatet skal som nevnt samles i Justissekretariatenes lokaler. Sekretær for alminnelig gruppe (50 % stilling) og sekretær for genetisk og toksikologisk gruppe (25 % på hver gruppe) har vært lokalisert ved St. Olavs hospital i Trondheim.

Den rettsmedisinske kommisjon avgir egen årsrapport (Se vedlegg 1).

9. SEKTOROVERGRIPENDE MÅL

9.1 Samfunnssikkerhet og beredskap

Justissekretariatene har i 2008 i samarbeid med Sekretariatet for konfliktrådene og Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker utarbeidet en beredskapsplan gjeldene for de tre virksomhetene lokalisert i Teatergt.5. Beredskapsplanen trådte i kraft 15.01.09.

9.2 IKT

Sekretariatet for den rettsmedisinske kommisjon har i samarbeid med IT-ansvarlig i Teatergaten 5 engasjert et eksternt firma for å gjennomgå de behov som må tilfredsstilles ved å gå over til elektronisk saksbehandling i kommisjonen, herunder hva dette vil koste. Overgang til elektronisk saksbehandling vil innebære at alle saker sendes mellom medlemmer på en sikker, lukket elektronisk forbindelse.

Justissekretariatene har i 2008 også igangsatt forberedelser for å innføre et elektronisk saksbehandlingssystem og arkiv på sikt. Se pkt. 9.7.

9.3 Personalpolitikk, mangfold og likestilling

Etter at Justissekretariatene ble en IA-bedrift i 2007, er et av våre mål at medarbeiderne skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen. I alle utlysinger oppfordrer vi søkere med innvandrerbakgrunn til å søke på ledige stillinger. Ved rekruttering innkaller vi minst én kvalifisert søker med innvandringsbakgrunn til jobbintervju. Justissekretariatene har pr. i dag 3 ansatte med innvandrerbakgrunn.

Vi jobber kontinuerlig med å ha fokus på likestillingsaspektet ved rekruttering, samt å ivareta likestillingsperspektivet i det daglige. Per 31.12.08 har vi 55 ansatte, 43 kvinner og 12 menn. Direktør og en av avdelingsdirektørene er kvinner. I tillegg er leder av Rettsmedisinsk kommisjon en kvinne.

9.4 Interne organisasjonsutviklingstiltak 2008

Justissekretariatenes store vekst har stilt ledelsen overfor betydelige administrative utfordringer. Justissekretariatene har pr. i dag få ledere og en liten administrasjon sett i forhold til organisasjonens størrelse. Vi har hatt høy turnover på nøkkelstillinger i stab. Rekruttering og ansettelse har vært en tidkrevende oppgave. I tillegg har flere langtidssykemeldinger skapt utfordringer for arkiv og forværelsestjenesten. Veksten i organisasjonen har nødvendiggjort en styrking av administrasjonen med en personalmedarbeider. Det er etablert en stab som har jevnlig møter.

Justissekretariatene har som følge av sin store tilvekst utvidet sine lokaler. Utvidelsen har vært ressurskrevende både i form av økte kostnader og administrativt arbeid.

Justissekretariatene har ansatt en høy andel nyutdannende medarbeidere. Dette stiller store krav til opplæring og oppfølging. Justissekretariatene har i 2008 hatt spesielt fokus på bedre ressursutnyttelse i virksomheten og selvledelse hos den enkelte medarbeider. Også sommerseminaret som ble holdt i Strømstad 17-18 juni hadde dette som tema. Seminaret var ledet av en ekstern kursleder som har spesialkompetanse på området.

Ledelsen har i 2008 gjennomført medarbeidersamtaler med alle ansatte. Medarbeidersamtalene gjennomføres mellom personalansvarlig leder og medarbeider minst én gang i året og ellers ved behov eller ønske.

I likhet med 2007 gjennomføres det ukentlige ledermøter. Det informeres fra disse møtene til de ansatte hver uke. Hver måned arrangerer virksomheten faglunsj for alle ansatte hvor faggruppene legger frem faglig informasjon.

Våren 2008 har det vært avholdt ledersamling hvor det ble jobbet med å utvikle en strategi for Justissekretariatene i et treårsperspektiv. Bl.a. var fokus rettet mot å styrke Justissekretariatenes rolle som kompetansesenter på sine fagfelt.

Nytt verneombud er valgt. Vedkommende har vært på et 40 timers kurs, hvor rollen som verneombud og HMS – arbeid var tema.

Høsten 2008 engasjerte vi en fysioterapeut som foretok en ergonomisk vurdering av arbeidsplassen til de ansatte.

Det ble arrangert skidag og sommerfest.

9.4.1 *Arbeidsmiljøutvalg (AMU)*

Alle virksomheter som har mer enn 50 ansatte, er pliktig til å opprette et arbeidsmiljøutvalg. Justissekretariatene opprettet AMU i oktober 2008.

Det ble det avholdt to møter i 2008.

9.4.2 *Arbeidsmiljøundersøkelse i samarbeid med STAMI*

Våren 2008 ble det i samarbeid med Statens Arbeidsmiljøinstitutt utført en arbeidsmiljøundersøkelse i Justissekretariatene. Undersøkelsen ga grunnlag for å si at arbeidsmiljøet er svært godt. Den ga en verdifull kartlegging som vil bli benyttet i arbeidet med å videreutvikle organisasjonen.

Resultatene fra undersøkelsen ble lagt frem ledelsen og de ansatte av kontaktansvarlig i STAMI: Det fremkom bl.a. at forholdet mellom ledelsen og medarbeiderne er godt, at mange ser positive utfordringer i jobben de utfører og at det er svært liten grad av konflikter på arbeidsplassen.

En ny arbeidsmiljøundersøkelse vil finne sted om to år.

9.4.3 *Helse, miljø og sikkerhet*

Et av Justissekretariatenes mål i virksomhetsplanen for 2008 har vært å utarbeide rutiner for helse, miljø og sikkerhet (HMS). Det ble utarbeidet en HMS-perm som ble lagt frem for ledelsen høsten 2008 og deretter AMU for godkjenning. Permen vil bli oppdatert regelmessig.

9.4.4 *Barnesakkyndig kommisjon m.m*

Barne- og likestillingsdepartementet har i Ot. prp. nr.68 (2007-2008) foreslått oppnevnt en barnesakkyndig kommisjon, som skal kvalitetssikre sakkyndigarbeid i barnevernssaker. En slik kommisjon er foreslått lagt til Justissekretariatene.

Justissekretariatene har i 2008 bistått Justisdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet med å vurdere økonomiske og administrative konsekvenser av etablering av en barnesakkyndig kommisjon.

Vi har i 2008 hatt besøk av ledergruppen i Domstoladministrasjonen, hvor de ble orientert om virksomheten i Justissekretariatene, Konfliktrådene og Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker.

Det er også avholdt fagseminar i samarbeid med Konfliktrådene og Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker. Temaet var den nye offentlighetsloven. I tillegg holdt filosofen Henrik Syse et innlegg om etikk.

Justissekretariatene har en løpende og god dialog med Justisdepartementet. Dette er formalisert gjennom to årlige etatstyringsmøter samt to kontaktmøter. Utover det har Justissekretariatene og Justisdepartementet jevnlig ad hoc møter og har generelt et godt samarbeid.

9.5 Miljøledelse og grønn stat

I Justissekretariatenes nye innkjøpsstrategi - se punkt 9.8 – fremkommer det at Justissekretariatene skal foreta miljøriktige innkjøp som er i tråd med regjeringens handlingsplan for miljø og samfunnsansvar av 2007.

Som nevnt i årsrapport for 2007 har vi bl.a. fokusert på å redusere papirforbruket i organisasjonen. Aktuelle tiltak foreslått i Miljøverndepartementets veileder Miljøledelse i staten er innarbeidet, som sortering av avfall, standardinnstilling på dobbeltsidig utskrift samt bruk av svanemerket papir og konvolutter. Vi gjør bruk av elektroniske reiseregninger og lønnslipper. Iverksetting av nye miljøtiltak vurderes.

9.6 Systematiske brukerundersøkelser

Justissekretariatene har ikke gjennomført eller planlagt brukerundersøkelser i 2008. Justissekretariatene gjennomfører jevnlig møter med brukergruppene.

Et prosjekt som kartlegger ventetid på telefon vil iverksettes i 2009.

Justissekretariatenes hjemmeside er videreutviklet i 2008. Mer og bedre informasjon er lagt ut. I forbindelse med navneendring har hele hjemmesiden blitt revidert. En av våre ansatte har ansvar for løpende oppdatering av siden.

9.7 Arkivlokaler i statlige sektorer

Omfanget av saker har økt betydelig de seneste årene derav også papirmengden. Justissekretariatene vil på sikt ha behov for større og bedre tilpasset arkiv.

Justissekretariatene har i dag et papirbasert arkiv og regner tiden som overmoden for å innføre elektronisk arkiv. I e - Norge 2009 fremkommer det "at alle offentlige virksomheter skal ha innført et elektronisk støttet saksbehandlingssystem og tatt initiativ til etablering av elektronisk arkiv i perioden frem til 2009". Justissekretariatene har i 2008 engasjert et eksternt konsulentfirma for å utarbeide et forprosjekt som skal kartlegge overordnede behov, struktur og kostnader m.m. knyttet til innføring av elektronisk saksbehandling og arkiv. Endelig rapport skal foreligge medio mars 2009.

Innføring av et elektronisk arkiv vil redusere behovet for utvidelse av arkivlokalitetene og vil også gjøre Justissekretariatene mindre sårbar i beredskapssammenheng med tanke på tap av fysisk arkivmateriale.

9.8 Offentlige anskaffelser - Innkjøpsstrategi m.m

Ny innkjøpsstrategi ble vedtatt på ledermøte 9.09.08. Innkjøpsstrategien skal sikre at innkjøp foretatt i virksomheten følger regelverket for offentlige anskaffelser. Innkjøpsstrategien bygger på lov om offentlige anskaffelser (16 juni 1999) samt regjeringens handlingsplan for miljø og samfunnsansvar.

Justissekretariatene etablerte 01.10.08 et kontraktsarkiv hvor dokumenter knyttet til innkjøp og anbudsrunder skal arkiveres.

9.9 Internkontroll /risikostyring

Justissekretariatene har i 2008 arbeidet med å integrere risikostyring i virksomhetens mål og resultatstyring.

En av våre ansatte har vært på kurs om risikostyring i regi av senter for statlig økonomistyring. Direktør har deltatt på det årlige virksomhetslederseminaret i regi av Sivilavdelingen hvor hovedtema var risikostyring.

Justissekretariatene har i 2008 revidert økonomiinstruksen og gjennomgått rutiner for internkontroll på økonomi/regnskap. Risikostyring er implementert i økonomiinstruksen. Risikovurderinger skal foretaes for å sikre måloppnåelse i økonomi og budsjettstyringsprosesser.

10. REGNSKAP 31.12.08

10.1 Kap 473

Justissekretariatene er i tildelingsbrev av 21.08.08 tildelt en budsjetttramme på kr 25 252 000 på kap.473 post 1. Bevilgningen dekker godtgjørelse til medlemmene av tre billighetsutvalg og erstatningsnemda for voldsofre samt driftsutgifter til Justissekretariatene.

Mindreforbruk fra 2007 på kr 675 000 ble tillatt overført til 2008 i brev av 21.04.08 fra Justisdepartementet.

For å kompensere for de budsjettmessige virkningene i det sentrale tariffområdet i 2008 har Finansdepartementet i brev av 25.09.08 samtykket til en lønnskompensasjon på kr 976 000.

Justissekretariatene har i 2008 mottatt refusjoner av syke - og fødselspenger på kr 1 688 013.

Regnskapsførte utgifter pr. 31.12.08 er kr 27 888 046 som utgjør 97,5 % av disponible driftsmidler.

Mindreforbruk på kr 703 000 søkes overført til regnskapsåret 2009.

Kr 155 000 er utgiftsført på henholdsvis Kap. 461 post 1 -29-1 (kr 40 000) og Kap. 461 1-24-8 (kr 115 000) i henhold til tildelingsbrev, som følge av utleie av lokaler til Bourbon Dolphin Kommisjonen.

Virksomheten har holdt sin drift innenfor rammen av tildeling.

10.2 Kap 466

Justissekretariatene er i tildelingsbrev av 21.01.08 gitt fullmakt til å belaste kap. 466 post 01 med kr 2 443 000. Bevilgningen dekker driftsutgifter til Den rettsmedisinske kommisjon samt kommisjonens sekretariat. Regnskapsførte utgifter er pr. 31.12.08 kr 2 442 890 som tilsvarer 99,9 % av tildelte driftsmidler på kr 2 443 000.

Virksomheten har holdt sin drift innenfor rammen av tildeling.

10.3 Avvik i forhold til tildelingsbrev – kapittel 473

Mindreforbruk fra 2007 på kr 675 000 ble tillatt overført til 2008 i brev av 21.04.08 fra Justisdepartementet.

For å kompensere for de budsjettmessige virkningene i det sentrale tariffområdet i 2008 har Finansdepartementet i brev av 25.09.08 samtykket til en lønnskompensasjon på kr 976 000.

10.4 Avvik i forhold til tildelingsbrev – kapittel 466

Det er ingen avvik i forhold til tildelingsbrev.